



Anemone x lipsiensis



Foto: Piet Kok

Nomenclatuur en etymologie

De botanische naam *Anemone x lipsiensis* duidt op een hybride oorsprong. Het geslacht *Anemone* is afkomstig van het Griekse woord 'anemos', dat 'wind' betekent, wat verwijst naar de wiegende beweging van de bloemen in de wind. De soortaanduiding *x lipsiensis* wijst op de hybride status (aangeduid door het kruisje 'x') en verwijst naar Leipzig (Latijn: Lipsia), de stad in Duitsland waar deze kruising voor het eerst werd waargenomen of gekweekt. Het is een natuurlijke of gekweekte kruising tussen *Anemone nemorosa* en *Anemone ranunculoides*.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

De taxonomische classificatie van *Anemone x lipsiensis* is als volgt:

- Rijk: Plantae
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae
- Geslacht: *Anemone*
- Soort: *Anemone x lipsiensis*

Synoniemen

De soort *Anemone x lipsiensis* kent enkele synoniemen die met name in oudere literatuur voorkomen. Een daarvan is *Anemone hybrida lipsiensis*, hoewel deze naam tegenwoordig als verouderd wordt beschouwd. In sommige bronnen wordt de plant ook aangeduid met de term *Anemone nemorosa x ranunculoides*, als aanduiding van de ouderlijke herkomst.

Variëteiten en cultivars

Hoewel *Anemone x lipsiensis* zelf geen botanisch erkende variëteiten kent, zijn er wel enkele bekende cultivars die opvallen door hun bloemkleur of groeivorm.

- *Anemone x lipsiensis* 'Pallida' – een vroegbloeiende cultivar met zachtgeel tot crèmegele bloemen en een compacte groei
- *Anemone x lipsiensis* 'Leipzig' – een cultivar met iets grotere bloemen en een rijkere bloeiwijze, genoemd naar de oorsprong van de soort
- *Anemone x lipsiensis* 'Schneegeist' – een bleke vorm met bijna witte bloemen met een gele zweem, aantrekkelijk in lichte bostuinen
- *Anemone x lipsiensis* 'Lutea Plena' – dubbelbloemige selectie met botergele bloemblaadjes en een langere bloei
- *Anemone x lipsiensis* 'Primrose Beauty' – cultivar met zacht citroengele bloemen en opvallend fijn, diep ingesneden loof

Deze cultivars worden voornamelijk toegepast in schaduwrijke tuinen, bostuinen en natuurlijke beplantingen vanwege hun vroege bloei en natuurlijke uitstraling.

Familie

Anemone x lipsiensis behoort tot de familie Ranunculaceae, ook wel bekend als de ranonkelfamilie. Deze familie omvat voornamelijk kruidachtige planten met vaak opvallende bloemen, en een voorkeur voor koelere, vochtige habitats. Veel leden van deze familie hebben wortelstokken of knollen en zijn winterhard.



Hoogte

De volwassen hoogte van *Anemone x lipsiensis* bedraagt ongeveer 15 tot 20 centimeter. De plant vormt lage, tapijachtige groepen die zich via worteluitlopers kunnen uitbreiden tot een dicht geheel.

Bloemkleur

De bloemen van *Anemone x lipsiensis* zijn zachtgeel tot crèmegeel van kleur. Ze hebben een stervormige verschijning met zes tot acht bloemdekbladen en een geelgroen hart van meeldraden. De kleur kan per cultivar iets variëren van botergeel tot bijna wit met een gele ondertoon.

Bladkleur

Het blad is frisgroen van kleur, diep ingesneden en handvormig gelobd. Het loof verschijnt tegelijk of kort na de bloemen en vormt een sierlijk tapijt dat tot in de zomer groen blijft voordat het afsterft.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Anemone x lipsiensis* loopt van maart tot en met april. In milde winters kunnen de eerste bloemen al eind februari verschijnen. De bloei duurt meestal enkele weken en wordt gevolgd door zaadvorming en bladontwikkeling.

Standplaats

De ideale standplaats is een halfschaduwrijke tot schaduwrijke locatie met een humusrijke, vochtige maar goed doorlatende bodem. De plant komt het best tot zijn recht in bostuinen, onder loofbomen of struiken, waar het licht gefilterd wordt en de bodem in het voorjaar voldoende vochtig is.

Herkomst

Anemone x lipsiensis is een hybride ontstaan uit de kruising van twee Europese soorten: *Anemone nemorosa* en *Anemone ranunculoides*. Beide ouderplanten zijn inheems in Europa

en groeien in bossen en loofhoutrijke gebieden. De hybride komt zowel spontaan in het wild als in tuinen voor.

Soort gewas

Deze plant is een vaste plant die zich met wortelstokken langzaam uitbreidt. Het is een zogenaamde geofyt, die in de winter afsterft en vanuit ondergrondse delen in het voorjaar opnieuw uitspruit. Door de vroege bloei is het een typische voorjaarsbloeier en ideaal voor onderbeplanting.

Vermeerderingswijze

Anemone x lipsiensis wordt meestal vermeerderd door het delen van de wortelstokken na de bloei of in het najaar. Zaadvermeerdering is mogelijk, maar minder gebruikelijk vanwege de hybride aard van de plant, waardoor nakomelingen mogelijk afwijkend zijn of steriliteit kunnen vertonen.

Klimaatzone (USDA-zones)

Deze soort is geschikt voor USDA-zones 5 tot en met 8. Dat betekent dat ze bestand is tegen winterse temperaturen tot ongeveer -23 graden Celsius, mits geplant in goed doorlatende grond die in de winter niet te nat is.

Insecten

De bloemen worden bezocht door vroeg actieve bijen, zweefvliegen en andere bestuivers die profiteren van het nectar- en stuifmeelaanbod in het vroege voorjaar. De plant speelt daardoor een rol in de voedselvoorziening van insecten in de eerste maanden van het groeiseizoen.

Bronvermelding

<https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/AnemoneSpeciesOne#lipsiensis>

<https://www.rhs.org.uk/plants/1120/anemone-x-lipsiensis/details>

<https://www.plantarium.ru/page/view/item/55829.html>

<https://www.florainfo.dk/artsbeskrivelser/anemone-x-lipsiensis/>

<https://temperate.theferns.info/plant/Anemone+x+lipsiensis>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur	<i>Anemone</i> = windbloem; <i>x lipsiensis</i> = hybride uit Leipzig
Taxonomie	Plantae, Tracheophyta, Angiospermae, Eudicots, Ranunculales, Ranunculaceae, <i>Anemone</i> , <i>x lipsiensis</i>
Synoniemen	<i>Anemone hybrida lipsiensis</i> , <i>Anemone nemorosa x ranunculoides</i>
Variëteiten en cultivars	'Pallida', 'Leipzig', 'Schneegeist', 'Lutea Plena', 'Primrose Beauty'
Familie	Ranunculaceae
Hoogte	15–20 cm
Bloemkleur	Zachtgeel tot crèmegeel
Bladkleur	Frisgroen
Bloeiperiode	Maart – april
Standplaats	Half- tot volle schaduw; humusrijke, vochtige maar goed doorlatende bodem
Herkomst	Hybride van Europese bosanemonen (<i>A. nemorosa</i> x <i>A. ranunculoides</i>)
Soort gewas	Vaste plant, geofyt, voorjaarsbloeier
Vermeerderingswijze	Wortelstokdeling; beperkt via zaad
Klimaatzone (USDA)	Zone 5–8
Insecten	Bezocht door bijen, zweefvliegen, andere vroege bestuivers

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com